

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADO ES TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félfévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: meggyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona.

Az állami alkalmazottak családi pótléka.

Nagy következményű törvényjavaslatot terjesztett be a képviselőháznak Teleszky János pénzügyminiszter. Ez az összes állami alkalmazottaknak, tehát póstásoknak és vasutasoknak is az V. fizetési osztálynál kisebb fizetésben levő családosi tisztviselők számára adandó családi pótlékról szól.

Vannak és lesznek most is elégedetlenek; mert ma már nem csak, hogy mindenki folyton többet, sőt lehetetlent akar, hozzá még kevesebb ellenszolgáltatásért is; de bizonyos az is, hogy az életviszonyok rendkívül megneheztedtek és a segítség is gyakran elégtelen. De nemcsak ebből az egyoldali szempontból szabad nézni a segítséget. Először is korlátja minden bármily emberies célú áldozatnak az állam pénzügyi ereje. Ez a most javasolt, egyesekre csekély mértékűnek látszó pótlás nem kevesebb, mint hszonhét millió évi kiadást jelent. Ez azt bizony majdnem száz százalékban azoknak a polgároknak kell előteremteniök, a kiknek nincs módjukban, hogy jövődelmüket növeljék. Nem csak fölsegítendő tisztviselők vetendők tehát merlegre, hanem azok a milliók is, a kik ezt az áldozatot a valóságban adják. Másrészt pedig a nehéz körülmények között a tisztviselőknek is úgy kell igyekezni nyújtózkodniok, a hogy a

takaró futja. Más is csak azt teszi. Ismerjük a helyzetüket és semmi okunk sincs rózsásabbnak festeni a valóságnál. De éppen azért, szemben a jelenlegi állapottal, nagy numerus egy-egy családnak, ha pár száz korona rendkívüli segítséget kap. Mert a gyermeknevelés csak úgy kötelessége az apának, mint ha semmi külön pénzzel nem járulnának hozzája. Így tehát igenis a 100—600 korona a gyermekszámához mérve, valósággal jótetemény lesz. Amennyiben egyes tervezett intézkedések pedig bizonyos hátránnyal járnának egyesekre, mint a legnehezebben kielégítő tanítói körökből halljuk, a részletes tárgyalásnál ezek az aggodalmak is megszüntethetők, ha t. i. jogosak és nem képzelt serelmek, a mi ma oly rendes jelenség.

Minket különösen megragadnak a javaslatnak ama pontjai, a melyekben a régi bürokrata szabályokkal ellentétben az igazi modern humanizmus szelleme nyilatkozik. Akarjuk ezt különösen hangsúlyozni, mivel ez irányadó lesz a jövő törvényalkotásban; ez szokás a régi merevséggel és egy új korszak kezdeménye.

Igy például a női alkalmazott akkor is igényt tart a családi pótlékra, ha a gyermek apja meghalt, vagy keresetképtelen, sőt akkor is, ha elvált, de az anya gondoskodik a gyermek neveléséről; de még akkor is, ha újra férjhez megy.

Megkapja a pótlékot, de csak három gyermekig a javaslat szerint, ha a gyermekei külön házasságból származnak.

A javaslat kiterjed a tanítókra, tanítónőkre, óvónőkre, vármegyei tisztviselőkre, napidijasokra és szolgákra is. Összesen 166.501 családfő részesül ekeppen családi pótlékban s ennek évi összege 27.320.000 korona. Gyermeikenként a tisztviselők 200, a szolgák, munkások stb. 100 koronában részesülnek, még pedig pótlékot kap 100.675 állami, 5833 vármegyei, 58.993 vasuti alkalmazott; ezek közül 200 koronás pótlékkal 52182; száz koronás pótlékkal 114.319 családfő.

Nagy jelentősége lesz az itt formált elvnek nem csak normális szempontból, hanem azért is, mert ez az elv nem maradhat meg az állami hivatalok és üzemek keretében, hanem követőleg fog fellépni és bizonyára fokozatosan érvényesülni a városi közigazgatásban, valamint a magánhivatalokban is. A család ilyen védelme egyszersmind ethikai szempontok pedig éppen a mindenféle káros elvvel és bomlasztó tannal aláaknázott, sőt már megrott Magyarországon nem csak hangsúlyoznunk, hanem gyakorlatilag is érvényre kell emelnünk.

Egyszerre ebben az irányban nem várhatunk ugyan nagyobb javulást, de a javulást fokozatosan, szinte észrevétlen mégis be fog állani, nem

T A R C A.

Falusi történet.

Irta: Zsoldos László.

Van nekem egy szegény siketnéma ismerősöm, fehér polszakállas, mokusképű, fűrgő öreg emberke, akivel akárhányszor találkozom az utcán (ez pedig gyakran megcsik), mindig már messziről olyan diadalmasan mosolyog és olyan örömmel integet — mit? Gyöngye sz! — hadonász felém a keztyűs kezével (miközben sietve tipeg hozzám), hogy a járókelők szinte megállnak, és derülten pillantanak reánk:

— Nini két rokon, aki legalább tíz esztenedeje nem látta egymást!

Vagy, ami már kissé kellemetlenebb feltevés:

— Nini ni! Azt a fiatal embert (már mint-hogy engem) most megcsipte a hitelezőjel!

Őszintén szólva, én csak az utcáról ismerem az öreget (egy ízben tüzet kértem tőle és innen számítódik a barátság), hanem azért igazán nagyon szívelhetem. Különösen az tetszik rajta, hogy bár én egyáltalában nem értek a siketnémák jelbeszédéhez, és csak úgy a magam esze szerint magyarázgatók neki a kezemmel, ha nem bizom eléggé az ajkam mozgásában, hogy megérteti vele,

amit mondani akarok, mégsem érezte velem soha, hogy lekicsinyel, amiért nem tudok a nyelvén, vagy hogy éppenséggel talán kinevet, ha a jelbeszédben hibát (meg pedig bizonyára szarvas hibát és azt is minél-többet) követek el.

Mert egyszer, hogy megvalljam az igazat, már nagyon megsértett egy siketnéma társaság. Halottak napján a temetőből jövet betértünk a két bátyámmal egy krisztinavárosi korcsmába, ne tessék megítélni minket, de bõrig átáztunk a szakadó, hideg esőben és ott ült a szomszéd asztalnál valami három ur, meg ha jól emlékszem egy fitos orru, szõke hölgy. Nagyon esõndesen voltak, és ebből én eleintén arra következtettem, hogy talán valami családi harag tört ki közöttük a fehér asztalnál, később azonban, amint véletlenül arra pillantottam, láttam hogy hevesen integetnek egymásnak.

— Na gondoltam, mindjárt kitör a vihar. Hanem ahogy én elbeszéltem valamit a bátyáimnak, hát a kezemmel (pedig nem szokasom) egy-két gesztust tettem. És ekkor egyszerre csak látom, hogy a hölgy s a három ur a másik asztalnál hol össze-nevet, hol meg rám nevet, hanem ezt is egészen hangtalanul, aztán az öt ujjukkal hirtelen, elkezdik a másik öt ujjukat püffölni, (ekkor láttam csak, hogy siketnémák szegények) alkalmasint annak a jelzésére, hogy így kell igazában siketnémán beszélni, ahogy õk!

Nem pedig, amint én kontárkodom a gesztusokkal.

Ezt akkor nagyon megzokoltam a siketnémáktól, mert hiszen mindenkit kellemetlenül érint, ha valamely hibája, vagy tökéletlensége miatt kigunyolják. Én meg éppenséggel már gyermekkoromban is olyan voltam, hogy amikor, gondolom, a harmadik gimnásiumi osztályban német órán egy alkalommal az Augias király istállójáról szóló részt lévén kénytelen felolvasni, ezt a mondatot:

— „Der König Augias hat drei tausend Rinder (Augeias királynak háromezer marhája volt)“, — így betűztem ki:

— „Der König Augias hat drei tausend Kinder (Augias királynak háromezer gyermeke van)“, és ezért az egész osztály kinevetett, akkor én ott rögtön állti helyemben a padban sirva fakadtam, méltatlankodó hangon kiáltva a körülöttem vihógók felé:

— Rinder vagy Kinder? Hát háromezer gyerek nem csinálhat akkora piszkot, mint háromezer marha, egy istállóban? Hisz ti csak ötvenen vagytok, és ez az osztály mégis olyan, mint a Teleki tér!

Amely nyilatkozatomért először is tanári megrovásban részesültem, másodsor pedig a pedellus felesége, aki a tantermetek söpörte, másnap kijelentette, hogy nem vehetek tőle többé hitelbe sóskaácsot a tegnapi ragalmazó

csupán a családi terhek megkönnyítésének anyagi eszköze következtében, hanem a család erkölcsi fogalmának védelmével és elismerésével. Kívánatos tehát, hogy, amire az imént utaltunk, ez a mély erkölcsi vonatkozású felfogás behatoljon a magánéletbe is. És ez bizonyos tekintetben még a gyermekvédelem jellegével is bír, annak a hathatósbb eszköze lehet a prédikációknál, szisztematizálja a családvédelem tisztább felfogását.

Most már csak az kívánatos, hogy rákerülhessen a sor mielőbb a javaslat tárgyalására.

A badacsonyi vidéki borkóstoló a siófoki országos gazdagylésen.

A Siófokon folyó hó 19-én lezajlott országos gazdagylésről a napilapok bővebben irtak, így hát mi csupán a bennünket közelebről érdeklő badacsonyi borkóstolóról számolunk be, mielőtt azonban ezt tennők megállapíthatjuk, hogy maga a gyűlés lefolyása komoly, méltóságos, valóban országos színezetű volt, demonstratív képe a gazdák közös érdekeinek előbbrevitelére, de másrészt azt is tapasztaltuk, hogy Siófok, a rendezőség legnagyobb igyekezete mellett, még kicsiny ahhoz, hogy ily országos gyűlés helyül szolgálhasson, másrészt a rendezés nehéz munkájába nemcsak a Balatoni Szövetséget, amely igazán emberfeletti munkát végzett és a helyi rendezőséget kellett volna bevonni, hanem tágabb körre kibővíteni. Mintegy 10—12 ezer idegen volt a gyűlés napján Siófokon. Vidékünkéről, a hajnali vonatra szálltak a résztvevők, akik mintegy 400-an lehettek, hozzájuk csatlakoztak a balatonfürediek és a közeli vidékről egybegyűltek, akikkel együtt mintegy 9—1000-en voltak. A Helka és a Baross hajókon keltek

át Balatonfüredről Siófokra, a hol dr. Ováry Ferenc a Balatoni Szövetség alelnöke üdvözölte a vendégeket.

A napi programba illeszkedett a Tapolcavideki Gazdakör által rendezett badacsonyi vidéki borkóstoló, amely a balatonparti parkban felállított díszes 20 méter hosszú sátorban nyert elhelyezést. A borok termőhelyek szerint voltak csoportosítva és elhelyezve. A kellő időre bejelentett és beküldött borokról a gazdakör kimutatást készített, azt kinyomattatta és a gyűlés napján szétosztotta. A tapolczi járásból 225 termelő 384féle bort küldött be, természetesen több termelő egy-egy fajta borral. A kimutatásból, a késői jelentkezés miatt kimaradtak, de a borkóstolóra mégis beküldtek borokat dr. Magyar Károly 4féle badacsonyi bort, Purgly Pál 6féle bort. A balatonfüredi járásból 126 termelő 158 tételben beküldött borai voltak a második csoportban. A keszthelyi járás 42 termelője 77 tételben vett részt a borkóstolón. Egy-egy termelő 3—3 üveg bort küldött be egy-egy fajtaból, amelyből két üveggel a borkóstolóra egy üveggel pedig ebédhez az asztalra adott a gazdakör, úgy, hogy a beérkezett 2400 palackból 800 palackot adott az asztalra, ezenkívül Forster Elek gazdaköri elnök ugyancsak az asztalra 110 palackkal, Stern Farkas kisörsi birtokos 100 palackkal, herceg Eszterházy pedig 50 palack badacsonyi bordói bort adott, összesen mintegy 1100 palack badacsonyi bort juttatott a gazdakör a közös ebédhez.

A badacsonyi borkóstoló delután két órakor vette kezdetét és csakhamar valóságos ostromot intéztek a sátor ellen, úgy, hogy a borkóstoló rendezőségének ugyancsak munkát adott a közönség kielégítése, amelynek egy része bizony nagyon kihasználta a tolongást és minden ellenérték nélkül élvezte a kitűnő borokat, sőt emlékül még a kóstoló poharakat is elvitték, úgy, hogy a végén pohár nem maradt sőt

a palackok nagy része is hasonló sorsra jutott. Nem győzték eléggé dicsérni a kóstolókat a borokat. Alig telt el két óra, a sátorból elfogyott az összes bor. A kóstoló erkölcsi eredménye eléretett, mert több ezer ember izlelte meg kiváló borainkat, sőt sokan érdeklődtek azok árai után, s azt hisszük, hogy a termelők ezen a réven üzletet is fognak csinálni. Valóban dicséretes munkát végzett a gazdakör, hogy ily réven az ország különböző vidékéről egybesereglett gazdákkal megismertette kitűnő borainkat.

A gazdakör a kiállítótermelők borait, a kóstoló előtt bírálat alá vette, a melynek eredményéhez képest elismerő és dicsérő okleveleket fog részükre kiadni.

H I R E K.

Kitüntetés. A király Schneider Dániel négyvázsonyi áll. elemi népiskolai nyug. igazgatótanítónak sok évi buzgó működésével szerzett érdemei elismerésül az arany érdemkeresztet adományozta.

Kinevezés a vármegyénél. Zalavármegye főispánja Lénárd Miklós keszthelyi tb. szolgabíró, Zalavármegye fizetéses közigazgatási gyakornokává kinevezte.

Balatonfüred új igazgatója. A pannonhalmi főpát Balatonfüred fürdőigazgatójává Vaszary Ernőt, a rend főerdőmemőket nevezte ki.

Közsegi gyűlés. Tapolca nagyközség képviselőtestülete ma d. e. 11 órakor gyűlést tart a következő tárgyakban. Községipótlék szaporodásba hozatala. Községipótlék törlesztésbe hozatala. Megyei határozatok kihirdetése. Főjegyző szabadságoltatása. Helypenz bérlet kérvénye a díjszabályzat módosítása tárgyában.

Az Országos Izs. tanítók egyesülete f. évi július hó 1-én Tapolcán tartja évi rendes közgyűlését, amelyre az ország minden vidékéről mintegy 80—100 izs. tanító fog egybegyűlni, akik legnagyobb részben magánházakban nyerneik elszállásolást. A gyűlés részletes programját jövő számunkban fogjuk ismertetni.

szavaim után, (pedig bizony Isten piszkos volt ez a terem.)

Hubelka bácsi azonban (így hívták az én öreg siketnémámat) sohasem sértett meg, avagy nézett le, amiért nem értek jól a jelekkel való beszédhez, sőt ellenkezőleg, ámbár az szemmel láthatólag nehezebbre esett neki, mert a régi időben még nem tanították ám olyan ügyesen a beszédre a némákat, mint manapság, még ő iparkodik itt-ott, a hol éppen tud, egy egy hangos szót kimondani.

A minap is, csipős, fagyos szél futt az utcán, összejöttem vele valahol a belvárosban és valóságos beszédáraddal rohant meg az öreg:

— Üm... Üm! — ... elolvasni!

És, mivel a beszédáradat nula ezzel a három szóval már ki is merült, az ő sajátos, kapkodó mozdulatával belenyúlt a vékony öszi (oh, nem, téli), kabátjának a belső zsebébe, s kihuzott belőle, képzeljék, egy kéziratot! Ezt aztán, folytonos kézvergetés, meg a ruhám gombjának barátságos ráncigálása közben beleerőszakolta a markomba:

— Elolvasni... üm... üm... mindjaart!

— De kicsoda ez, Hubelka bácsi? kérdeztem nem annyira fennhangon, mint inkább az ajkam billegetésével, — csak nem valami? ...

— Elolvasni! torte a szót harmadszor is

az ő sajátos tompa hangján vágván a a szavamba. — Elolvasni! tárca!

Belepillantottam a kézirtaiba, csakugyan afféle tárca lehetett.

— De mit csinálnak én ezzel? kérdeztem most már izgatottan. Nem vagyok én szerkesztő! Nem vagyok én író! Én tisztességes, becsületes államhivatalnok vagyok, Hubelka bácsi! Irodaségdtiszt, Hubelka bácsi! Hát mit akar mégis tőlem? Minek néz maga engem?

A kíváncsiság ördöge azonban már belémlopódzott. És mivel őrizkedtem attól, hogy magammal vigyem az öreg kezeirását (csak írást nem szeretek látni magamnál! Nem eleget körmölök bent az iktatóban reggel nyolcz órától, vagy esetleg ha elkések kilencedféltől, hanem akkor már bírságot kell fizetnem érte, — d. u. kettőig?) kaptam magam és az öreggel együtt behuzódván a legközelebbi kapualjába, futtában elolvastam az egész kéziratot, avagy tárcát — miként Hubelka bácsi nevezi — úgy, ahogyan kívánván a helyesírási hibákat, amelyeket kijavítottam, itt következik!

A kicsiny isaszegi házban ahol laktunk, küszöbön volt a karácsony. Mátyás, az öcsém (ma is él, de már hat éve nem láttam, mert nincs pénzem, hogy elutazhassam hozzá és legalább egyszer meglássam a kis birtokát), nyolc éves volt én tizenkettő. Én nem tudtam beszélni, ő nem bírt járni. Hét teljes

hónap óta feküdt az ágyban. Sem az isaszegi, sem a péceli, sem a gödöllői orvos nem volt képes talpraállítani. Sem a pesti klinika. A doktorok azt állították, hogy meghült, a szomszéd zsidóasszony azt mondta, hogy Sára cigányasszony verte meg a szemével, de akármelyik volt is igaz a kettő közül, Mátyás öcsém már hét hónapja feküdt, soványodott és senyvedett.

Anyám, özvegy volt szegény, egész éjszakákon át sirt, de hát ez sem használt az öcsém lábának. Kiment a javasasszony tanácsára, már egyszer nyáron éjjelkor a tetetőbe is és ott ebsonittal háromszor körülvájkálta az édesapám sírját, hanem a Mátyás lába még attól sem lett jobban.

Végre karácsony böjtjén, éjfélt után se szó, se beszéd, eltűnt hazulról az anyám. Csikorgó hideg volt és a hó bokaig ért.

— Hová ment a mama? — kérdezte ujjával mutogatva az üres ágyra Mátyás, amikor reggel fölébredt.

— Nem tudom — vonogattam a vállamat és mivel én meglehetősen ebren aludván, az órát is tudtam, amihor kisurrant a szobából, elmondtam az öcsémnek, (hiszen mi egészen jól megbirtuk magunkat értetni egymással) mindazt, amit tapasztaltam.

Tudakozódtam a szomszédoknál, nem kaptam kielégítő választ. Vártuk, hogy csak majd megerkezik legalább délre. De bizony nem jött. Szalonát, mit hagyott kint a szá-

Ki akar postás lenni? A posta-távíroda és távbeszélő kezelési szolgálatban való kiképzés céljából a m. kir. posta-távíroda és távbeszélő hivatalokhoz növendékek vétetnek fel. Felvételért azon magyarhonos ifjak pályázhatnak, kik a magyar nyelvet szóban és írásban bírják, továbbá a középiskola IV. vagy ezzel egyenlő rangú más iskola megfelelő osztályát hazai tanintézetben sikerrel végeztek, 14 évesnél nem fiatalabbak, de 16 évesnél nem idősebbek. A pályázók községi erkölcsi bizonyítvánnyal fedhetlen magaviseletüket, közhatósági orvosi bizonyítvánnyal pedig ép, egészséges, a posta-távíroda és távbeszélő szolgálatra testileg alkalmas voltukat is igazolni tartoznak. Pályázni óhajtok bővebb fölvilágosítást a helybeli p. t. hivata-főnöktől nyerhetnek, ide nyújtandók be felvételért a posta és távívdaigazgatósághoz címzett kérvényük is.

Utkészítés. A Tapolczán átvonuló országutat most készítik. Az egész uttestet vas-tagon feltöltötték bazalt kővel, ezt gőzerővel hajtott hengerrel lenyomták, majd tömítéstül mészkaivccsal fedték be, amit szintén lehengerelnek. A már elkészített rész kitűnő uttestül szolgál a kocsiforgalomnak.

Kirándulók Tapolczán. A nagykirályi állami polg. leányiskola 30 növendéke 5 tanárnő vezetésével kirándulást tettek a Balaton vidékére ez alkalommal Tapolcát is utba ejtették és megtekintették a tavasbarlangot; a barlang a kirándulóknak igen tetszett.

Évzáró ünnepély a tapolczai polgári leányiskolában ma d. u. 5 órakor lesz a következő műsorral: „Lekaszálták már a rétet“ éneklék a tanintézet növendékei. „A róvér“ Inczedy Lászlótól, Szavalja: Frisch Aranka III. o. tanuló. „Remény“ éneklék a növendékek. „Fehér galamb“ szavalja Csóri Anna II. o. t. Kúruc énekek. Bucsúbeszéd, tartja Ács Magda IV. o. t. „Ballag már a vén diak“ éneklék a tanintézet énekkara. A záróünnepélyre szívesen látja az érdeklődőket az igazgatóság.

A tapolczai állami polgári fiúiskola folyó hó 28-án reggel 8 órakor tartja záróünnepségét a következő tárgysorozattal: 1.) Hymnus 2.) Megnyitó 3.) „Ej dal“ előadja az ifjusági énekkar. 4.) „Ismerek egy szép országot“ írta Lampérth Géza, szavalja: Kertész József I. oszt. tanuló. 5.) „Szülőföldem“ ének, előadja, az ifjusági énekkar. 6.) „A tintás üveg“ írta Petőfi Sándor, szavalja: Gréber Sándor II. oszt. tanuló. 7.) „Viharban“ ének, előadja, az ifjusági énekkar. 8.) Részlet „Az apostol“ című költeményből írta Petőfi Sándor, szavalja: Konec József III. oszt. tanuló. 9.) „Magyar népballada“ ének,

előadja, az ifjusági énekkar. 10.) „Tetemrehívás“ írta Arany János, szavalja: Scheller Károly III. oszt. tanuló. 11.) „Czigánykar“ ének, előadja, az ifjusági énekkar. 12.) A gyermek és Petőfi“ írta Gróf Zichy Géza, szavalja: Soóthy István IV. oszt. tanuló. 13.) „Innusfaeret harang“ ének, előadja az ifjusági énekkar. 14.) „A vándorlegény“ írta Petőfi Sándor, szavalja: Sándor János IV. oszt. tanuló. 15.) „Befutta az utat a hó“ ének, előadja az ifjusági énekkar. 16.) „Dalra fel“ induló, előadja az ifjusági énekkar. 17.) Disztornázás. 18.) Záróbeszéd és jutalmak kiosztása. 19.) „Szózat“, Ezen záróünnepségre tisztelettel meghívja a mélyen tisztelt szülőket és tanúgy barátokat

az Igazgatóság.

Nyári táncmulatságok. A tapolczai iparos ifjak önképzőköre f. hó 9-én tartott nyári mulatsága, tekintettel a rossz időre mégis sikerült. Felülfizettek: Dr. Darányi Ignác 10 kor., dr. Szücs Arnold, Kovács Iván 4-4 kor., Szatmári N. 3 kor. 80 fill., Mojzer Ignác 3 kor., Hammer Endre, dr. Deák Jenő, Weiler Ignác 2-2 kor., Gasparics Vendel 1 kor. 20 fill., Maté Mihály 1 kor., Bencsik Ferenc, Keszler Aladár, Molder Péter, Steiner Miksa, Dergovics M. (Keszthely), Tóth Imre, Krausz Mór 80-80 fill., Förmán Géza, Erdélyi Nándor 60-60 fill., Meyer József, Sik Dezső 50-50 fill., Nemes Lajos, N. N. Domokos Béla, Meyer Gábor, Nagy Lajos, Németh I. 40-40 fill. Az egyesület május hó 22-én tartott rendkívüli közgyűlésén saját kebeléből sportcsoporthoz létesített, mely működését megkezdte a football sportjátékkal. Kérjük azon urakat, kik egyesületünkbe beiratkozni szándékoznak, az egyesület helyiségében 8-9 ig, vasárnap d. u. 2 órakor jelentkezzenek s egyuttal kérjék a t. közönséget, hogy a sportcsoporthoz járuljanak.

A Tapolczai Ipartestület f. hó 16-án tartotta özv. Kovács Györgyné kerthelyiségében szokásos táncmulatságát, amelyen először szerepelt a testület kebelében alakult dalárda. Az alig egy-két hónap óta alakult énekkar Grünberger Bernát karnagy vezetésével igazán dicséretes eredményt mutatott fel eddig tanult énekszámának előadásával, amit a szép számban megjelent közönség lelkes tapsal jutalmazott és többször színre hívta őket. Az egész mulatság úgy erkölcsileg mint anyagilag igen sikerült volt, a jövedv és tánc az öreg nap felkelteig tartott. **Felülfizettek:** Dr. Darányi Ignác 10 K. Dr. Kovács Vilmos, Kovács Iván, Bricht Jenő 5-5 K. Keszler Aladár 480 K. Mojzer Ignác 3 K. Dr. Vágó Jenő, Leszner Adolf, Steier Frigyes, Barna Emil 280-280 K. Kövesy Mihály, Popper Gyula, Bakó Roland, Weiler

Ignác, Dr. Szücs Arnold, Marton Rezső, Marton Gyula, Kovács József, Hirsch Dávid, Löbl Béla 2-2 K. Pirity József, Hoffmann Lipót 1-20-1-20 K. Szolnoky Gáspár, Böhm József Kunze Lajos, Szabó Károly, Novák Vince, Anda Lajos, Tóth Pál, Pollák Pál 1-1 K. Németh József, Tamás Ferenc, N. N., N. N., Felisch Antal, Halász Sámuel, Cséby Árpád, Flieg József, Révész Zsaki, Májor József, Andry János, Szabó Imre, Ján István, Horváth Jenő, Steiner Miksa, Szatmári József, Tóth Imre, Vörös István, Fischer N., Hirsch József, Moór Sándor 80-80 fill. Mangold Albert, Palkovics György, Barabás Albert, Körmendy Pál, Moór Károly, Rajkli József, Horváth István, Városi Lajos, Hammer Endre, Szollar Józsefné, N. N., Palkovics Lajos 60-60 fill, Molnár Kálmán 50 fill. Radics N., Földes N., Nagy János, Molnár Mór, Tóth István 40-40 fill. Ifj. Licsár József 20 fill.

Rajz és kézimunka kiállítások. A tapolczai áll. polg. fiúiskolában a szabadkézi és mértani rajzból, a polg. leányiskolában a rajz és kézimunkából, az izr. elemi iskolában pedig a slójd munkából és női kézimunkákból kiállítást rendeztek. Megtekintettük mindegyik iskola kiállítását. Az eredmény meglepő. Nézzük egyenként; az állami polg. fiúiskola rajztermében ügyesen csoportosított rajzok mint minden évben úgy az idén is nemcsak a laikus, hanem a szakértő figyelmét és tetszését azonnal megnyerik. Különösen szépek, tiszták az ábrázoló mértani rajzok, a szabadkézi rajzokból már volt itt szebb is, mindamellert dicséretes az idei is. Itt láttuk csoportosítva a külön órán készült festészeti tanfolyam munkadarabjait, amely alig két hónapja, hogy megnyitott, habár a kepek rajza és a színek tonusa még soknál hiányzik, mégis dicséretes szorgalomról tesznek tanúságot. Az egyes osztályokban kiváló előmenetelt és ügyességet mutattak fel az I. osztályban Matyi József és Halász Endre, a II. osztályban Gréber Sándor, Böczy Rezső, Erdősi József, Szabó Pál és Tóth Pál, III. osztályban Fazekas Lajos, Scheller Károly és Szalkovics József, a IV. osztályban Jeney Zoltán, Korein Imre, Nagy Ignác, Sándor János, Sándor József és Varga István. A festészeti tanfolyam hallgatóinak munkái mint említettük szintén dicséretesek. A tanulók szorgalmán kívül a kiállítás szép sikere Buday Lajos rajztanár érdeme.

A polg. leányiskola rajz és kézimunka kiállítása a tanulók meglepő szorgalmáról, ügyességéről és oktatóik kiváló pedagógiai képzettségéről, vezetéséről és izléséről tesz tanúságot. A helyes rajzitanítás legújabb módszere a legelőbb tárgyak természetutáni rajzolása és színezése; ezt itt fokozatos természetben látjuk, amely módszer mellett

munkra, hát nagy szomoruan elköltöttük magunkban.

— Na hiszen, most szép karácsonyunk lesz — mozgatta az ajkát Mátyás, miután előbb megbökött az ujjával, mert engem mindig megszoktak bököni, ha nem néztem oda és szólni akartak hozzám, — ha még az edesanyánk is elhagyott.

— Bizony szép karácsonyunk lesz, bölintottam én is bánatosan.

Elkövetkezett a délután, beköszöntött az este, de a mi jó anyánk még mindig nem tért vissza hozzánk.

Szembe velünk, a tanítóék házában ki-gyulladt a karácsonyfa. Mi összedugtuk a fejünket és sirtunk.

— Megszületett a Jézus is, — kiáltott, mert láttam az ajkáról, Mátyás — és elvezett edesanyánk!

Erre a beszédre megdöbentem.

— Csitt, inteltem az öcsémet, ne káromold az Istent! S rámutattam az pró Mária szoborra, karján a kised Jézussal, amely üvegúra alatt ott állott a fiókos szekrényünk tetején és mi reánk nézett.

Ettől aztán Mátyás elcsöndesedett és miután még rádobtam néhány hasábot a tűzre, én is bebújtam öcsém mellé a takaró alá s nemsokára mindketten elaludtunk.

Ejfel után két órakor — jól megjegyeztem magamnak az időt — egyszerre csak

arra riadok fel, hogy Mátyás, az én béna öcsém, keresztülveti magát rajtam és az ágy szélére ül. Aztán lassan leereszti a lábát a földre s az egészen közelben álló asztalba fogódzva, megáll a földön. Azon a labán, amelyikre már hét hónap óta nem birt rálépni.

Virágszál volt a szobában. Anyám havasan átfázva, fagyva, a hidegtől szinte megdermedve állt kis odunk ajtajában és bal kezével magasra emelve az éjjeli lámpást, jobbával izgatottan mutatott — óh, láttam, hol kivörösödött, hol belesápadt az arca, kék szeme pedig ragyogott, mintha tüzet csíholnának belőle — Mátyásra.

Ámultan néztem az öcsémre. Erősen belefogódzott az asztalba és lassan batortalanul megindult mellette a sarka felé. Ott hevert a széken megboldogult apánknak egy vas-tag, farkós botja.

Anyánk felőrült tekintette követte minden mozdulatát.

— Mama! Mama! — kiáltotta az öcsém, mert engem valami titokzatos ösztön már odaállított szemben vele a bot mellé és így láttam az ajkáról, hogy mit beszél. Anyám! Anyám!

A következő pillanatban én már a markába nyomtam neki a botot, ő pedig ráta-maszkodva, levette a kezét az asztalról, amelyre eddig nehezedett és — én tapsolni kezdtem örömben — kicsit biccegetve, de

már bátran és egészen biztos lépéssel megindult az ajtó felé.

Anyánk még mindig ott állt az éjjeli lámpával, de most hirtelen mind a két karját kitérte a szobánk gerendázata felé, úgy hogy a kicsi lámpás egyszerűben fönt kalimpálódzott a levegőben és (tátott szájjal) lestem minden mozdulatát az ajkának) rajongó arc-cal síkoltotta:

— Tesz még Jézus csodát! Nem hiába voltam ma Besnyőn.

Többet nem hallottam, mert anyám mindkettőnköt megragadott az ingünk ujjánál fogva, aztán hármásban terdepelünk ott sokáig a fiókos szekrény előtt, amelynek tetejéről jóságosan pillantott le reánk Mária, karján a kised Jézussal.

Mátyás tudott járni és a következő őszön már újra beirathatták az iskolába. Én pedig mivel nem voltam az iskolába való, természetesen tovább is otthon maradtam. De jól megjegyeztem magamnak, amit anyám ajkáról láttam kiáltani azon a felejthetetlen karácsony éjszakáján!

— „Tesz még Jézus csodát!“

Végigolvastam a kéziratot és miközben vissza akartam adni az öregnek, kíváncsian kérdeztem tőle, minden egyes szótágot jól kibigyesztve az ajkammal:

— Hát az öccse, a Mátyás? Nem veszi

aránylag rövid idő alatt igazán meglepő eredményt mutattak fel a tanulók, akik közül különösen kiválóak az I. osztályban László Ilona, Székely Ilona és Glazer Irén, a II. osztályból Csóri Anna és Zomody Aranka, a III. osztályból Horváth Marianna és Hirsch Piroska, a IV. osztályból Ács Lenke és Illés Gizella. Nem kisebb dícséretet és elismerést érdemel a tanulók kézimunkája. A gyakorlati életben szükséges munkadarabok kivitele, a tiszta munka mellett ügyességről és izlésről tanuskodnak, a tanulók szorgalmát pedig a munkadarabok nagy száma bizonyítja. Habár áttolátságban ezt tapasztaljuk a tanulóknál, mégis kiválóak közülük Fischer Gizella és Körmeny Róza I. oszt. Csóri Anna és Kántor Anna II. oszt. Hoffmann Erzs, Miczky Erzs, Sebtyén Margit és Tets Margit III. oszt. Ács Lenke és Barabás Mariska IV. oszt. tanulók kézimunkadarabjai. A tanulók szorgalmán és ügyességén kívül a rajzórában felmutatott szép eredmény Friedl Anna, a kézimunkába elért siker Puskás Apollonia tanárnőnek érdeme. A kiállításnak sok látogatója volt, akik általában a legobb elismerés hangján nyilatkoztak. Megnéztük az ízr. elemi iskolába slójd és kézimunka kiállítását is. Kálmán Armin tanító az idén vezette be az iskola kézügyesség gyakorlását és már első évben igazán meglepő az eredmény. Az első és második osztályban p. p. munkák készültek, a felsőbb osztályokban pedig agyagmunkák. Valóban meglepő a kis tanulók kézügyessége és alaki képzelő tehetése. Sok használati és természeti tárgy, az utóbbiak oly hűen utánzóttak, hogy alig különböztethető meg, hogy utánozt. Kálmán Armin tanító kitaró szorgalma eredményezte a szép sikert. Különös ügyességről tanuskodnak Takács Bela, Steiner Ilona, Böhm Jolán és Braunstein Janka munkái. Nem kisebb az eredmény Stern Irma tanítónő vezetése alatt kiállított kézimunkákból sem, amelyek közül Dobosy Margit, Kautmann Elza, Neményi Margit és Anna, Steiner Ilona és Németh Hermin munkái tűntek ki. Habár elég szép számban voltak a jelzett kiállításoknak látogatói, mégis nemcsak az érdekelt szülők, hanem mások is nagyobb érdeklődést tanúsíthatnának a tanulságos kiállítások iránt, amelyre nemcsak a tanulók, hanem oktatóik ambícióját még jobban növelnék.

Peronoszpóra. A változó időjárás a peronoszporának igen kedvező. Ilyen volt a múlt heti időjárásunk is, és ennek tulajdonítható, hogy vidékünkön helyi-kezeléssel mutatkozik a kártevő gomba fellepése. Míg a baj nagyobb erővel fel nem lép, előzzük meg a bajt és vessünk gátat a permetezéssel és rézkenporozással elterjedésének, mert más-kep kiszámíthatatlan kárt szenvedünk.

magához magát Hubelka bácsi? Hiszen együtt imádkoztak a Mária szobrocska előtt! És ő most tehetné.

A kis fehér mokus, mert csakugyan olyan volt a folytonos izgásával, mozgásával, derűtlen rázta a fejét és integetett melleje mindakét kezével, hogy:

— Bizony a Mátyás már hat év óta nem is ír neki. Pedig jó dolga van. Hanem az — nevetett a szemével — hanem az nem baj. S mialatt (talán azért, hogy átmegegedett kissé a hidegben) szinte hozzám dörgölődött, a markomban levő kézírata fölé hajolva, elkezdte lázasan egymásra forgatni a teleirt lapokat, mindaddig, amíg csak meg nem bökött erre a mondatra, hogy: — Tesz még Jézus csodát!

Ezt a mondatot aztán jól megbökötte a keztyűs ujjával, míg a másik kezét ököibe szorítva, nevetve veregette meg vele a tulajdon mellét, illetve a vékony őszi kabátját, miközben hevesen és jókedvűen rázta a kedves pofaszakállas őszi fejét, mintha csak ezt mondaná.

— Tesz még Jézus csodát, de velem nem tett! Velem nem!

És mintegy megijedve attól, hogy talán félre találok érteni ezt a néma kijelentését, hangos, rekedt kacagással rázogatta megint a fejét, amelyet azonban ugyancsak pirosra fűt a fagyos szél:

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapolca, Arany János-utca, a zárda-kert átellenében.

Készít minden e téren előforduló **épületvasalást, modern takaréktűzhelyeket, lépeső-, sir-, erkélyrácsokat- és vaskapukat.**

Elfogad **szivattyus kutak fellállítását és javítását, borfejtő, szénkénegező és permetező gépek javítását a lehető legutányosabb rak mellett.**

Allandóan nagy raktáron tartok **takaréktűzhelyeket és permetező géprészeket. Elfogad mindenféle mérlegjavítást.**

Osram égők a legolcsóbb áron!

A gazdák Badaacsonyan. Az országos gazdaggyűlés tagjainak egy része, mintegy ezren f. hó 20 án, két külön hajón és vonaton Badaacsonyra rándultak. A kiránduló társaságot dr. Óvári Ferenc országgyűlési képviselő a Balatoni Szövetség elnöke és Csepő Ernő titkár vezette. A kirándulókat Badaacsonyan dr. Magyar Károly országgyűlési képviselő, hegyközségi elnök, Ilos Nándor és Günther Ferenc badaacsonyi birtokosok szívélyes szavakkal üdvözölték, majd a Balaton partján levő parkban a kirándulók részére a birtokosok kóstolót rendeztek. Természetes, hogy izlett a vidéki polgártársaknak Badaacsonyhegy kitűnő leve, majd két külön vonaton a most elkészült badaacsonylabdii állami borközpont megtekintésére mentek a gazdák, ahol a földmívelésügyi kormány villásreggelivel vendégelte meg őket. A kirándulókat Rácz Sándor kir. tanácsos, az állami pincemesteri tanfolyam igazgatója, Tus Antal borászati főfelügyelő, Balogh Tivadar, Csathó Gyula és Mock Gyula felügyelők fogadták, akik egyúttal a villásreggelit rendezték. Az óriási pincében és mellékhelyiségekben terített asztal várta a vendégeket és mondanunk sem kell, hogy a jó sonkára és sajtra még jobban csuszott a badaacsonyi bor, aminek hatása csakhamar meg is látszott. A kirándulók köszönetének tolmácsolása után a társaság két külön vonaton Badaacsonyra ment, ahonnan részben hajón, részben vonaton utaztak otthonukba,

elvivén magukkal Badaacsonyi jó hírnevét és kitűnő boraink hatását is.

Szerkesztői üzenetek.

Olvasókör, Szepesd. Legyen az szántó-föld vagy más művelés alatt levő terület, arra fekal trágya készítés céljából kihordható, de földdel betakarandó; ha a szomszéd békés uton erre nem hajlandó, úgy följelenthető.

I. M. Az önhitt ember legjobban érzi tudatlanságát.

V. I. Későn érkezett.

B Tapolca. Majd átnézzük, ha megfelel, — hozzuk.

Eladó házak.

A Kereszt-utca 4. szám alatt leégett és a mellette levő lakóházamat eladom.

Bővebbet

ifj. Hiller Ignác.

3953/1912. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi miszerint **Szabó István** és **Rechnitzer Rezső** tapolczai lakos, úgy a **Balatonmelléki Takarékpénztár** végrehajtónak Mészáros Jánosné sz. Preininger Mária kékkuti lakos végrehajtást szenvedő elleni 171 kor. 87 fil. és 2000 kor. és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén levő: a kékkuti 269. sztjkvben 196/a hrsz. végrehajtást szenvedő nevén álló kavicsgödri dűlői szántóra 175 kor., az u. o. II. 31. hrsz. beltelki rét és káposztásra 146 kor., az u. o. III. 196/c hrsz. kavicsgödri dűlői szántóra 174 kor., továbbá a kékkuti 241. sztjkvben 300/a hrsz. alatt jelenleg id. Mészáros János és neje Forintos Erzsé néven álló biénati rétre 434 kor., az ezzel 9 sor alatt Mészáros Mihály javára bekebelezett haszonélvezeti jog feltételes fenntartásával azennel megállapított kikiáltási árban eirendeltetik és erre határidőtől:

1912. évi augusztus hó 2. napjának d. e. 10. órája

Kékkut községhezánál kitűzetik.

Az ingatlanok a kikiáltási ár 2/3-ánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 20%-át készpénzben vagy óvadékképen értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételt hitelt érdemlőleg igazolni. Az árverési feltételek alulirt tjkvi hatóságnál és Kékkut községhezánál betekintheők.

Tapolca, 1912. június hó 12. é.

Papp sk. kir. járásbíró.

A kiadvány hitelűl:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

— De ha Jézus nem tett is csodát velem, az nem baj.

S tompán, szinte lihegve mondta ki, miután abbahagyta a nevetést, ezt a néhány szót:

— Een . . . boldog! . . . Szegény . . . de . . . boldog! . . . Mert . . . hiszen . . .

Nem beszélt többet, úgy látszik nagyon erős küzdélmé lehetett a hangjával. Hanem ez után, hogy:

— M. . . mert . . . hiszen . . . — a fürge jobb kezét előbb a szívére tette, aztán pedig fölemelte és keztyűs ujjával, minthogy akkor már kint állottunk az utcán, felmutatott az égre.

Elegáns, fölpipezett dáma töffögött el előttünk gyönyörű prém bundában a gépkocsiján és ahogy Hubelka bácsi a menyboltozat felé mutatott nagy erőlködéssel (aminek valami különös, megrázó hatása volt reám) ismetelte:

— Hiszem . . . — a fölpipezett dáma meglepődve kapta a fejét az ég felé, hogy ugyan vajjon mi lehet ott, amire az öreg úgy mutogat?

— Hiszem . . . — nyöszörögte ki jóformán fuldokló hangon az én süketnémám.

Én ezzel az ő megrendíthetetlen hitével, amely még abban a szörnyű némaságban és ebben a vékony őszi kabátban is derülté, sőt boldoggá tudta tenni, — minek cifrázom a szót? — az én elfásult fejemnek is mindennél szebben megmagyarázta, hogy:

— Valóban, tesz még Jézus csodát.

H i r d e t é s e k

felvételnek

lapunk kiadóhivatalában.

ret és

k.

zántó-
erület,
hord-
zo m-
ugy

zi tu-

meg-

latt
kó-

c.

mat.

telek-
izabó
ai la-
pénz-
e sz.
ajtást
2000
en az
mint
kék-
ajtást
szán-
ltelki
o. III.
174
300/a
os és
retre
Mi-
i jog
pitott
atár-

k

ánál

ngat-
vagy
ke-
elő-
Az
il és

biró.
il :
zető.

A főutcán egy csinosan buto-
rozott különbejáratu

UTCAI SZOBA

azonnal kiadó.

Bővebbet a kiadó.

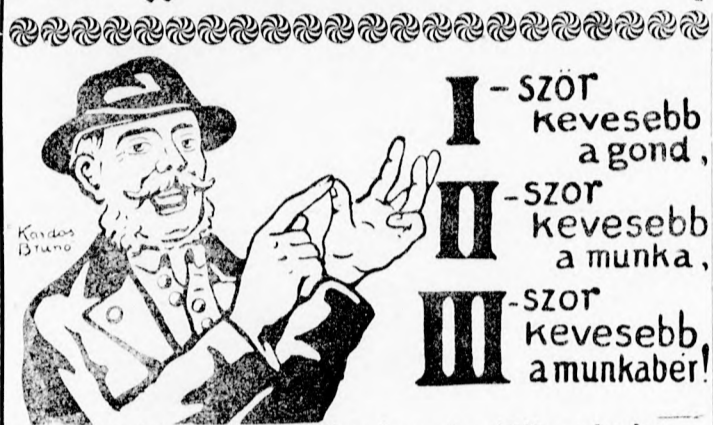
A főutcán
két ablakos utcai szoba,
külön bejárattal lakásnak, azonnal
KIADÓ.

Bővebbet

A KIADÓHIVATAL

Lapunk nyomdájá-
ban
EGY TANONC
felvétetik.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

Képviselet és lerakat Tapolcza és vidéke részére:
Hiller Ignác és Fia cégnél Tapolczán.

mert a „FORHIN“ a sokszorta megjavított BORDÓI KEVERÉK kész állapotban! nagyon erősen tapad a nedves levelekre is! Bármily hármatnál permetezhet vele! - emmi üledéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! Gyártjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabadaimát képezett rézkénport és bordói port is. Kérjen ingyen és bérmentve leírást a FORHIN-gyártól, Budapest, VI., Váci-ut 93.

Rézkénpor

dr. Aschenbrand-féle kapható

Popper Gyula

fűszerkereskedőnél

Tapolczán.

Óvakodjunk az utánzatoktól!

HIRSCH JÓZSEF

hentes üzlete és füstölője
TAPOLCZA, főtér.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus,
füstölt szalonna és szalámiból.
Friss sertéshus, I. rendű
sertés-zsirháj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak.

Naponta saját készítésű friss
virslit, kalbász, párisi és sza-
faladé.

Legolcsóbb napi árak!

BRÁDY-féle GYOMOR-CSEPPEK

ezelőtt Máriacelli cseppek

több mint 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. — E cseppeknek utólráhatatlanul jó hatása van emésztési zavaroknál, azután páratlan gyomorrontás, gyomorfégés, székrekedés, fej- és gyomorgörccsök, émelygés, szédülés, hányás, álmatlanság, kólika, vérszegénység, sápkór stb. ellen. Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg K. 1'60, kis üveget — '90 fillér, 6 üveget K. 5'40, 3 nagy üveget K. 4'80 beküldése után küld franco BRÁDY K. gyógyszerára a „Magyar Királyhoz“ BÉCS, I. Fleischmarkt 2., Depot 5.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szent Máriát ábrázolja, a vörösrínű csomagolásra, s az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és utasításunk vissza minden utánzatot.

PAUK VILMOS

vaskereskedése
TAPOLCZA.

Ajánlja állandóan nagyválasztékú raktárát, Nechwile Ferenc szabadalmazott „AUSZTRIA“ permetező egyedüli készítőjének főraktára, továbbá önműködő Rákóczy, légnymású, Mayfarth és Eclier vermore permetezők, melyeket gyári áron bocsátok rendelkezésre.

Szénkénevezők, (Egyszerűség.) Borszivattyúk, hortóművek, (Heinrich rendszer.) Ekék, Kayser varrógépek golyós csapágygyal továbbá a legnagyobb választék

szőlőprésekől, Lüttichi és Pieper vadászfegyverekből; mindennemű gazdasági és szőlészeti gépekből.

Nehéz I. rendű „AUSZTRIA“ permetezőkhöz mindennemű géprész kapható. Állandó nagy raktár használt vasuti sinekből és vasgerendákból.

Ugyanitt egy jó házból való fiu tanoncnak felvétetik.

Nyomatott Löwy B. gyorsajtóján Tapolczán.

... A mester-dalnok ...

Cipőm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

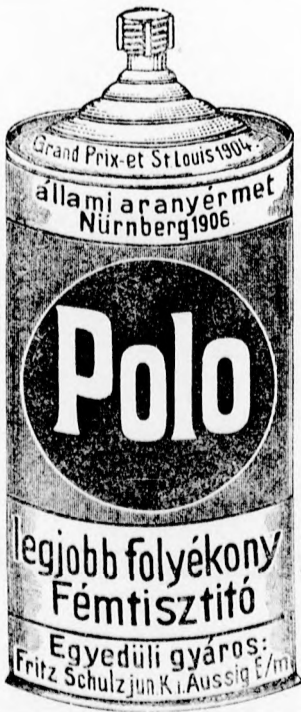
... kacsuk sarok ...

Rohitsi

Tempel -forrás. Szénsavdús, diétetikus, adító asztali ital. — Elősegíti az emésztést és anyagcserét.
Styria Legteljesebb gyógyforrás. — Indikálva: idült gyomorurutnál, székrekedésnél, Bright-féle vesebajnál, lépdaganatnál, májbajoknál, sárgaságnál, anyagcsere betegségeknél, a légutak hurutos bántalmainál.
Donati a maga nemében a leggazdagabb tartalmú gyógyforrás legerősebb hatással. Főképpen indikálva: idült bélhurutnál, obstitipatióknál, epekövel, elhízás hajlammal, csúszási és cukorbetegségnél.

Legolcsóbb természetes magnézium-glaubersósforrások.

Főraktár Magyarországon: Hoffmann József Budapest, V., Báthory-utca 8.

Mindenütt Kapható

Kérjen ingyenpróbát